

Γραμματεία Συγκλήτου

Αθήνα, 24-8-2023

Ταχ. Δ/ση: Πανεπιστημίου 30
Πληροφορίες: Μαρία Παπαρρηγοπούλου
Τηλέφωνο: 210 368.9757
e-mail: marpararrig@uoa.gr

ΠΡΟΣ: -Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας

ΚΟΙΝ: -ΜΟΔΠ
-Τμήμα Βιολογίας

ΘΕΜΑ 31ο: Τροποποίηση κανονισμού του Διατμηματικού ΠΜΣ με τίτλο
«Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική» του Τμήματος
Βιολογίας.

ΣΧΕΤ: Το 73363/2-8-2023 έγγραφο.

Σας διαβιβάζουμε απόσπασμα πρακτικών της Συγκλήτου, της
συνεδρίας της 24^{ης}-8-2023, που αφορά στο ανωτέρω θέμα, για να λάβετε γνώση και
παρακαλούμε για τις ενέργειες της αρμοδιότητάς σας.

Ο Πρύτανης

*

Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος

** Η υπογραφή του παρόντος εγγράφου έχει τεθεί στο πρωτότυπο, το οποίο παραμένει στο αρχείο της
Γραμματείας Συγκλήτου και η διεκπεραίωσή του θα γίνει ηλεκτρονικά*

Απόσπασμα πρακτικών Συγκλήτου της συνεδρίας της 24-8-2023
(16^η συνεδρία -με τηλεδιάσκεψη- ακαδημαϊκού έτους 2022-2023)

Θέμα 31ο

Τροποποίηση κανονισμού του Διατμηματικού ΠΜΣ με τίτλο «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική» του Τμήματος Βιολογίας.

Η Σύγκλητος, λαμβάνοντας υπόψη αναφορικά προς το θέμα:

- Το έγγραφο της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Έρευνας με αρ. πρωτ. 73363/2-8-2023, με το οποίο διαβιβάζονται τα σχετικά έγγραφα,
- Την απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του εν θέματι ΔΠΜΣ της συνεδρίας 27-6-2023,
- Τις διατάξεις των άρθρων 79 έως 88 και 455 του ν. 4957/22 «*Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις*» (Α' 141),
- Την υπ' αρ. 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «*Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4957/2022 «Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις*» (Α'141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα, **εγκρίνει**, μετά εισήγηση του αρμόδιου Αντιπρύτανη κ. Δημ. Καραδήμα, βάσει της παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4957/22, την τροποποίηση του Κανονισμού του Διατμηματικού ΠΜΣ του Τμήματος Βιολογίας, σε συνεργασία με το Τμήμα Χημείας, το Τμήμα Νοσηλευτικής και την Ιατρική Σχολή, με τίτλο «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική» -ο οποίος προσαρτάται στην παρούσα-, όπως αυτός υποβάλλεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών στη συνεδρία της 27ης-6-2023.

Αθήνα, 24-8-2023

Ο Πρύτανης

*

Μελέτιος-Αθανάσιος Κ. Δημόπουλος

* Η υπογραφή του παρόντος εγγράφου έχει τεθεί στο πρωτότυπο, το οποίο παραμένει στο αρχείο της Γραμματείας Συγκλήτου και η διεκπεραίωσή του θα γίνει ηλεκτρονικά

ΑΠΟΦΑΣΗ

Τροποποίηση Κανονισμού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ) των Τμημάτων Βιολογίας, Χημείας, Νοσηλευτικής και της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική». ("Clinical Biochemistry - Molecular Diagnostics")

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις του Ν. 4957/22 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις.» (Α' 141), και ειδικότερα τα άρθρα 79 έως και 88,
2. την υπό στοιχεία 135557/Ζ1/1-11-2022 εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων «Εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4957/2022 "Νέοι ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των ΑΕΙ με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις" (Α' 141) για την οργάνωση και λειτουργία προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και λοιπά θέματα»,
3. την υπό στοιχεία 18137/Ζ1/16-02-2023 ΚΥΑ «Καθορισμός των προϋποθέσεων και της διαδικασίας οργάνωσης Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών με μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.)» (Β' 1079),
4. τις διατάξεις του Ν.4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν,
5. το Π.Δ. 85/31-5-2013 «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών» (Α' 124),
6. τις διατάξεις του Ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» (189 Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει,
7. την υπό στοιχεία Φ5/89656/Β3/13-8-2007 «Εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων (Β' 1466),
8. την υπ' αριθμ 1432/20-01-2023 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ (ΦΕΚ Β' 392),
9. το Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Τμημάτων Βιολογίας, Χημείας, Νοσηλευτικής και της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου,
10. την υπ' αριθμ. 836/2-7-2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία επανιδρύθηκε το Δ.Π.Μ.Σ «Κλινική Βιοχημεία - Μοριακή Διαγνωστική» του Τμήματος Βιολογίας (Β' 3280)
11. την υπ' αριθμ. 861/2-7-2018 απόφαση Συγκλήτου του ΕΚΠΑ με την οποία εγκρίθηκε ο κανονισμός του Δ.Π.Μ.Σ «Κλινική Βιοχημεία - Μοριακή Διαγνωστική» ("Clinical Biochemistry - Molecular Diagnostics") του Τμήματος Βιολογίας (Β' 3594)
12. το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Δ.Π.Μ.Σ «Κλινική Βιοχημεία - Μοριακή Διαγνωστική» ("Clinical Biochemistry - Molecular Diagnostics") του Τμήματος Βιολογίας (συνεδρίαση 27-06-2023),
13. το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία ...),

14. το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού,

αποφασίζει:

την τροποποίηση του Κανονισμού του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών των Τμημάτων Βιολογίας, Χημείας, Νοσηλευτικής και της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με τίτλο «Κλινική Βιοχημεία - Μοριακή Διαγνωστική» ("Clinical Biochemistry - Molecular Diagnostics") από το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σύμφωνα με τις διατάξεις του .N.4957/22 και τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του ΕΚΠΑ, ως ακολούθως:

ΑΡΘΡΟ 1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ-ΣΚΟΠΟΣ

1.1. Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ) "Κλινική Βιοχημεία - Μοριακή Διαγνωστική" δημιουργήθηκε και λειτουργεί με στόχο την υψηλής ποιότητας θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών στους τομείς της Κλινικής Βιοχημείας και Μοριακής Διαγνωστικής και στη δημιουργία στελεχών τα οποία θα είναι ικανά όχι μόνο να εκμεταλλευτούν την διεθνή τεχνογνωσία προς το κοινωνικό και οικονομικό όφελος, αλλά και να συμβάλλουν δυναμικά στην ανάπτυξη νέας τεχνολογίας στο πλαίσιο της έγκαιρης διάγνωσης, αποτελεσματικής πρόγνωσης και εργαστηριακού χειρισμού διαφόρων ασθενειών.

Πρόκειται για ένα πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (Π.Μ.Σ) που λειτουργεί πάνω από δύο δεκαετίες, με πρόγραμμα σπουδών και ECTS που συμβαδίζουν με τα αντίστοιχα Π.Μ.Σ, υψηλής εμβέλειας ΑΕΙ, του εξωτερικού. Το συγκεκριμένο Δ.Π.Μ.Σ οργανώνεται από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) από τα Τμήματα Βιολογίας, Χημείας, Νοσηλευτικής καθώς και από την Ιατρική Σχολή. Το επισπεύδων Τμήμα που έχει την γραμματειακή και οργανωτική υποστήριξη αφορά στο Τμήμα Βιολογίας.

1.2. Σκοπός του Δ.Π.Μ.Σ. «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στα επιστημονικά πεδία της Κλινικής Βιοχημείας και της Μοριακής Διαγνωστικής όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της σύγχρονης Εργαστηριακής Ιατρικής στην εποχή των εξατομικευμένων θεραπειών.

1.3. Το Δ.Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών του.

1.4. Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Βιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναφορά στο Τμήμα Χημείας, στο Τμήμα Νοσηλευτικής και στην Ιατρική Σχολή ως συνεργαζόμενα Τμήματα.

1.4. Μαθησιακά αποτελέσματα και προσόντα που αποκτώνται από την επιτυχή παρακολούθηση του Δ.Π.Μ.Σ.:

Το πρόγραμμα παρέχει με επιτυχία:

- Εξειδικευμένες γνώσεις και εργαστηριακή εκπαίδευση σε βασικά και ταχέως εξελισσόμενα πεδία των εφαρμοσμένων σύγχρονων βιοεπιστημών.
- Τα πλέον σύγχρονα δεδομένα της παγκόσμιας έρευνας σχετικά την παθογένεια, τη διάγνωση, την πρόγνωση και εργαστηριακού χειρισμού ενός ευρέως φάσματος ασθενειών που βρίσκονται στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος της Βιοϊατρικής Έρευνας.
- Επιστημονική κατάρτιση και ειδίκευση σε θέματα εφαρμογής κλασικών αλλά και σύγχρονων μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται συστηματικά αφενός στον τομέα της Βιοϊατρικής Έρευνας και αφετέρου στους εφαρμοσμένους τομείς της Κλινικής Βιοχημείας

και Μοριακής Διαγνωστικής που αποτελούν βασικούς πυλώνες της Εργαστηριακής Ιατρικής και της Ιατρικής Ακριβείας.

Στο πλαίσιο αυτό το συγκεκριμένο διατμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών φιλοδοξεί να καλύψει ένα σημαντικότερο μέρος των αναγκών που προκύπτουν από την έλλειψη εκπαιδευμένων στελεχών στους ανωτέρω τομείς και να δώσει στους νέους επιστήμονες τα απαραίτητα εφόδια για την επιτυχή τους σταδιοδρομία στο δυναμικά αναπτυσσόμενο ερευνητικό και επαγγελματικό χώρο της Κλινικής Βιοχημείας και Μοριακής Διαγνωστικής.

Αναλυτικότερα, το πρόγραμμα σπουδών ακολουθεί τις διεθνείς επαγγελματικές απαιτήσεις και οι απόφοιτοι αποκτούν τα κατάλληλα εφόδια για την επιλογή τους και την απασχόληση σε:

- Κλινικά Βιοχημικά Εργαστήρια
- Εργαστήρια Μοριακής Βιολογίας & Μοριακής Διαγνωστικής
- Εργαστήρια του Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (π.χ Μικροβιολογικά, Ορμονολογικά, Αιμοδοσίας, Αιματολογικά, Μεσογειακής αναιμίας, Ανοσολογικά, Παθολογοανατομικά, Πυρηνικής Ιατρικής, κ.ά)
- Εργαστήρια Αναλύσεων Νοσοκομείων και Εταιρειών
- Εργαστήρια εξωσωματικής γονιμοποίησης και προεμφυτικής διάγνωσης
- Εργαστήρια ασφαλιστικών φορέων
- Εργαστήρια κτηνιατρικών αναλύσεων
- Εργαστήρια δημόσιας Υγείας
- Εργαστήρια Εγκληματολογίας
- Εργαστήρια Ελέγχου Ποιότητας
- Ερευνητικά εργαστήρια κλινικών
- Ερευνητικά εργαστήρια ιδιωτικών εταιρειών
- Φαρμακευτικές Εταιρείες
- Βιοτεχνολογικές Εταιρείες
- Ιδιωτικές επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών
- Ιδιωτικές εμπορικές επιχειρήσεις
- Ερευνητικά προγράμματα
- Διαγνωστικά Κέντρα
- Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Ινστιτούτα
- Επαγγελματική Εκπαίδευση και σε εργαστήρια ΙΕΚ, ΑΤΕΙ, ΑΕΙ
- Εταιρίες Διαγνωστικών και σε λοιπές Εταιρείες στην Ελλάδα ή στο Εξωτερικό.

Επιπλέον, υπάρχει η δυνατότητα συνέχισης των σπουδών για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος, εντός 3 ετών, σε διάφορους τομείς των Βιοεπιστημών.

ΑΡΘΡΟ 2. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1. Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2. Σε επίπεδο Τμήματος αρμόδια όργανα είναι:

2.2.1. Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.), συγκροτείται με απόφαση της Συγκλήτου του Α.Ε.Ι., αναλαμβάνει τη διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων και αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.). Ο αριθμός των μελών και η σύνθεσή της καθορίζονται

στο Πρωτόκολλο συνεργασίας του Δ.Π.Μ.Σ. και είναι ως εξής: Η Ε.Π.Σ. αποτελείται από πέντε (5) μέλη από τα οποία δύο (2) μέλη προέρχονται από το Τμήμα Βιολογίας του Ε.Κ.Π.Α, ένα (1) από το Τμήμα Χημείας του Ε.Κ.Π.Α, ένα (1) από το Τμήμα Νοσηλευτικής του Ε.Κ.Π.Α και ένα (1) από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

Αρμοδιότητες της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών είναι να:

α) εισηγείται στη Σύγκλητο διά της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών την αναγκαιότητα τροποποίησης του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και την παράταση της διάρκειάς του, β) ορίζει τον/ην Διευθυντή/τρια του Δ.Π.Μ.Σ., γ) συγκροτεί Επιτροπές για την αξιολόγηση των αιτήσεων των υποψήφιων μεταπτυχιακών φοιτητών και εγκρίνει την εγγραφή αυτών στο Δ.Π.Μ.Σ., δ) αναθέτει το διδακτικό έργο μεταξύ των διδασκόντων του Δ.Π.Μ.Σ. και δύνата να αιτηθεί στις Συνελεύσεις των συνεργαζόμενων Τμημάτων την ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου σε υποψήφιους διδάκτορες τους, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Δ.Π.Μ.Σ., στ) συγκροτεί εξεταστικές επιτροπές για την εξέταση των διπλωματικών εργασιών των μεταπτυχιακών φοιτητών και ορίζει τον επιβλέποντα ανά εργασία, ζ) διαπιστώνει την επιτυχή ολοκλήρωση της φοίτησης και απονέμει το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, η) εγκρίνει τον απολογισμό του Π.Μ.Σ., κατόπιν εισήγησης της Συντονιστικής Επιτροπής (Σ.Ε.), θ) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος, ι) ασκεί κάθε άλλη νόμιμη αρμοδιότητα.

2.2.2. Ο/Η Διευθυντής/τρια του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχεται από το Τμήμα Βιολογίας του ΕΚΠΑ και κατά προτεραιότητα από τη βαθμίδα Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή του ίδιου ή εάν δεν υπάρχει, συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ. Έχει διετή θητεία, με δυνατότητα ανανέωσης χωρίς περιορισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/22 και ορίζεται από την Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Δ.Π.Μ.Σ. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) προεδρεύει της Ε.Π.Σ., συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της, β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και τη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. προς την Ε.Π.Σ., γ) εισηγείται προς την Ε.Π.Σ. και τα λοιπά όργανα του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ., δ) είναι Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες, ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του Δ.Π.Μ.Σ. και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του Δ.Π.Μ.Σ., στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του Δ.Π.Μ.Σ.

Ο/Η Διευθυντής/τρια του Δ.Π.Μ.Σ., καθώς και τα μέλη της Ε.Π.Σ. δεν δικαιούνται αμοιβής ή οιασδήποτε αποζημίωσης για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται και σχετίζεται με την εκτέλεση των καθηκόντων τους ως μέλη της Ε.Π.Σ..

2.3. Γραμματειακή υποστήριξη Δ.Π.Μ.Σ.

α) Η Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας είναι αρμόδια για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. β) Ο/Η Γραμματέας της Σχολής/του Τμήματος ορίζει υπάλληλο ή υπαλλήλους – ανάλογα με τον αριθμό των Π.Μ.Σ. και τον φόρτο εργασίας – ως αρμόδιο/ους για τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Σχολής/του Τμήματος. γ) Σε περίπτωση που το Δ.Π.Μ.Σ. έχει ίδιους πόρους μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή, διοικητική και οργανωτική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστολαιο

της Γραμματείας του Τμήματος Βιολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Οι εξωτερικοί συνεργάτες θα είναι εγκατεστημένοι στον Τομέα Βιοχημείας & Μοριακής Βιολογίας στο Τμήμα Βιολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Το κάθε άτομο υποστήριξης του Δ.Π.Μ.Σ. έχει ως καθήκον τη γραμματειακή και οργανωτική υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ., όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Δ.Π.Μ.Σ., το συντονισμό και οργάνωση των εργαστηρίων και των μαθημάτων, τη γραμματειακή υποστήριξη της Ε.Π.Σ., την υποστήριξη της γραμματείας του Τμήματος Βιολογίας στην καταχώριση βαθμολογιών κ.ά.

ΑΡΘΡΟ 3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1. Στο Δ.Π.Μ.Σ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Πανεπιστημιακών Σχολών συναφών με τη Βιολογία-Χημεία-Νοσηλευτική-Ιατρική (ενδεικτικά αναφέρονται Τμήματα Βιολογίας, Χημείας, Ιατρικής, Νοσηλευτικής, Φαρμακευτικής, Βιοχημείας, Μοριακής Βιολογίας, Βιοτεχνολογίας, Βιοϊατρικών Επιστημών, Διαιτολογίας-Διατροφής, Επιστημών Τροφίμων, Κτηνιατρικής, Γεωπονικών Σχολών, Επιστημών Ζώων, Οδοντιατρικής, κ.ά). Οι πτυχιούχοι δύναται να προέρχονται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και από άλλα αναγνωρισμένα Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης συναφούς γνωστικού αντικειμένου.

3.2. Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε πενήντα (50) συνολικά. Ο ακριβής αριθμός εισακτέων αποφασίζεται ετησίως από την Ε.Δ.Ε., ανάλογα με τη δυνατότητα των διδασκόντων των συνεργαζόμενων Τμημάτων του Δ.Π.Μ.Σ να υποστηρίξουν υλικοτεχνικά τις διπλωματικές εργασίες καθώς και με τα ακαδημαϊκά κριτήρια που καθορίζουν τη δυνατότητα του κάθε υποψηφίου να παρακολουθήσει το Δ.Π.Μ.Σ.

3.3. Επιπλέον του αριθμού εισακτέων δύναται να γίνει δεκτό και ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

3.4. Οι υπότροφοι του ΙΚΥ, οι αλλοδαποί υπότροφοι του ελληνικού κράτους, για το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του Δ.Π.Μ.Σ., εισάγονται χωρίς εξετάσεις.

ΑΡΘΡΟ 4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1. Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ε.Κ.Π.Α και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

4.2. Στο διάστημα Μάρτιο με Ιούλιο, με απόφαση της Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ., δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος Βιολογίας, του Δ.Π.Μ.Σ. και του ΕΚΠΑ, προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Δ.Π.Μ.Σ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ., σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Ε.Π.Σ. του Δ.Π.Μ.Σ. Με απόφαση της Ε.Π.Σ μπορεί να γίνει και 2^η προκήρυξη.

4.3. Η Ε.Π.Σ. αναθέτει τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων σε Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων, η οποία αποτελείται κατά προτεραιότητα από τουλάχιστον τρία μέλη της Ε.Π.Σ. ή από τουλάχιστον τρία μέλη Δ.Ε.Π. που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

4.4. Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής.

- Βιογραφικό σημείωμα.
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας.
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών. Σε περίπτωση που εκκρεμούν τα αποτελέσματα της τελευταίας εξεταστικής περιόδου για την ολοκλήρωση των σπουδών, προσκομίζεται σχετική δήλωση.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων.
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο Δ.Π.Μ.Σ. είναι η απαραίτητη γνώση της αγγλικής γλώσσας, η οποία, αν δεν πιστοποιείται με δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανώτερου, ο/η υποψήφιος/α εξετάζεται γραπτώς σε μετάφραση επιστημονικού κειμένου.
- Τουλάχιστον μία (1) Συστατική Επιστολή.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις (εάν υπάρχουν).
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας (εάν υπάρχουν)
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Δ.Π.Μ.Σ., γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους, οι οποίοι επιθυμούν να συμμετέχουν στο ΔΠ.Μ.Σ.
- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής.

4.5. Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης (ή αίτηση αναγνώρισης) ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Ε.Π.Σ. ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωρισθεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6. Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια τα ποσοστά των οποίων μπορεί να μεταβάλλονται με σχετική απόφαση της Ε.Π.Σ.:

- Γενικός βαθμός πτυχίου (ποσοστό 10%)
- Πτυχιακή ή διπλωματική εργασία (ποσοστό 10%)
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια (ποσοστό 10%)
- Βαθμός των συναφών, όπως καθορίζονται από την Ε.Π.Σ, με το γνωστικό αντικείμενο μαθημάτων (ποσοστό συμμετοχής: 10%)
- Συστατικές επιστολές (ποσοστό 10%)
- Ερευνητική ή συναφή επαγγελματική εμπειρία (ποσοστό συμμετοχής: 10%)
- Προφορική συνέντευξη στην επιτροπή αξιολόγησης οριζόμενη από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (ποσοστό 40%)

4.7. Με βάση τα συνολικά κριτήρια (βλέπε 4.6), η Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταθέτει προς έγκριση στην Ε.Π.Σ. Οι επιτυχόντες/ουσες θα πρέπει να εγγραφούν στο Δ.Π.Μ.Σ. σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Ε.Π.Σ. Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη

μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, θα κληθούν να εγγραφούν στο Δ.Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΑΡΘΡΟ 5. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Μεταπτυχιακού Διπλώματος Σπουδών (Μ.Δ.Σ.) ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

5.2. Η ανώτερη διάρκεια ολοκλήρωσης των σπουδών και της διπλωματικής εργασίας, ορίζεται στα έξι (6) ακαδημαϊκά εξάμηνα.

5.3. Σε ειδικές περιπτώσεις, μετά τη συμπλήρωση των έξι (6) ακαδημαϊκών εξαμήνων, ο φοιτητής μπορεί να αιτηθεί παράτασης φοίτησης για δύο (2) επιπλέον ακαδημαϊκών εξαμήνων.

5.4. Οι φοιτητές/τριες που δεν έχουν υπερβεί το ανώτατο όριο φοίτησης, έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (ενδεικτικά αναφέρονται στρατιωτική θητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.). Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

5.4. Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης του ανώτερου χρόνου φοίτησης συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από την Ε.Π.Σ., με δυνατότητα περαιτέρω χρονικής διαφοροποίησης από τα ανωτέρω σε ιδιαίτερα εξαιρετικές περιπτώσεις.

ΑΡΘΡΟ 6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1. Το Δ.Π.Μ.Σ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους.

6.2. Για την απόκτηση διπλώματος του Π.Μ.Σ. απαιτούνται συνολικά εκατόν είκοσι (120) πιστωτικές μονάδες (ECTS). Όλα τα μαθήματα διδάσκονται εβδομαδιαίως και, κατά περίπτωση κατά την ακαδημαϊκή κρίση της Ε.Π.Σ., περιλαμβάνουν διαλέξεις και εργαστηριακές ασκήσεις.

6.3. Η γλώσσα διδασκαλίας και συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική (ή κατά περίπτωση η Αγγλική μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ.).

6.4. Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση των μαθημάτων του Δ.Π.Μ.Σ. καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

6.5. Η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται στο Γ' & Δ' εξάμηνο σπουδών και πιστώνεται με σαράντα επτά (47) ECTS.

6.6. Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης ή εξ αποστάσεως, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ειδικότερα η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να διεξάγεται με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- σε ανωτέρα βία ή έκτακτες συνθήκες, όπου δεν καθίσταται δυνατή η διά ζώσης διεξαγωγή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή η χρήση των υποδομών του ΕΚΠΑ για τη διεξαγωγή των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και λοιπών δραστηριοτήτων του,
- οργάνωσης μαθημάτων εμβάθυνσης και φροντιστηριακών ασκήσεων, πέραν των υποχρεωτικών ωρών διδακτικού έργου ανά μάθημα.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα δύναται να αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό ανά μάθημα, το οποίο δύναται να περιλαμβάνει σημειώσεις, παρουσιάσεις, ασκήσεις, ενδεικτικές λύσεις αυτών, καθώς και βιντεοσκοπημένες διαλέξεις, εφόσον τηρείται η κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων. Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 (Α' 25), εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα, όπου θεωρείται αναγκαίο. Στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. γίνεται ανάθεση σε περισσότερους του ενός διδάσκοντα. Για το λόγο αυτό, σε κάθε μάθημα ένας από τους διδάσκοντες ορίζεται συντονιστής με απόφαση της Ε.Π.Σ. Η ύλη των μαθημάτων μπορεί να τροποποιείται ύστερα από εισήγηση των διδασκόντων και έγκριση της Ε.Π.Σ.

6.7. Το ενδεικτικό πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες¹	ECTS
ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ	3	7
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΦΥΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ	3	6
ΜΟΡΙΑΚΗ ΒΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ	3	6
ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ	3	6
ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ - ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	3	5
Σύνολο - ανά εβδομάδα	15	30
Β' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
ΠΑΘΟΒΙΟΧΗΜΕΙΑ	4	9
ΜΟΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ	3	6,5
ΕΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ	4	8
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΑ	3	6,5
Σύνολο - ανά εβδομάδα	14	30
Γ' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
ΜΟΡΙΑΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ	3	7
ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ - ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	3	6
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΕΝΑΡΞΗ)		17
Σύνολο - ανά εβδομάδα	12	30
Δ' εξάμηνο		
Μαθήματα υποχρεωτικά	Διδ. ώρες	ECTS
ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ)	-	30
Σύνολο		120

¹ Μέσες εκτιμώμενες ώρες διδασκαλίας μαθημάτων ή/και εργαστηρίων – σεμιναρίων ανά ακαδημαϊκή εβδομάδα.

Κάθε διάλεξη ή εργαστηριακή άσκηση ή σεμινάριο απαιτεί και προετοιμασία όσον αφορά τις προαπαιτούμενες γνώσεις από τη βασική προπτυχιακή ύλη. Η μελέτη μετά το κάθε μάθημα γίνεται από τα σχετικά συγγράμματα και από τις διαφάνειες σε συνδυασμό με την σύγχρονη σχετική διεθνή βιβλιογραφία.

Περιεχόμενο/Περιγραφή μαθημάτων

1. ΚΛΙΝΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ

Η Κλινική Χημεία χρησιμοποιεί χημικές, βιοχημικές γνώσεις για την κατανόηση της λειτουργίας/δυσλειτουργίας του οργανισμού. Με τη βοήθεια σύγχρονων μοριακών τεχνικών προσφέρει βοήθεια για την πρόληψη, διάγνωση, πρόγνωση και θεραπεία των ασθενειών. Η αναλυτική της δραστηριότητα επεκτείνεται σε όλα τα βιολογικά υγρά και ιστούς (ούρα, αίμα κ.λπ.). Ο εν λόγω κύκλος μαθημάτων περιλαμβάνει θεματικές ενότητες όπως: Εισαγωγή. Δειγματοληψία. Τιμές αναφοράς. Εσωτερικός και εξωτερικός έλεγχος ποιότητας. Διερεύνηση της οξεοβασικής και ηλεκτρολυτικής ισορροπίας - Αέρια αίματος. Ιχνοστοιχεία: ο ρόλος των ιχνοστοιχείων στη λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού και αναλυτικές τεχνικές. Αναλυτική και Διαγνωστική ενζυμολογία. Διερεύνηση της ηπατικής λειτουργίας. Βιοδείκτες καρκίνου. Διερεύνηση των διαταραχών των υδατανθράκων. Διερεύνηση της νεφρικής λειτουργίας. Διερεύνηση του καρδιαγγειακού συστήματος (Προδιαθετικοί παράγοντες, αξιολόγηση OEM, άλλοι δείκτες καρδιακής λειτουργίας, προθρομβωτικοί παράγοντες). Διακίνηση ξενοβιοτικών ουσιών στον ανθρώπινο οργανισμό (απορρόφηση, κατανομή, βιομετατροπή και απέκκριση). Βασικές έννοιες Φαρμακοκινητικής. Παρακολούθηση συγκεντρώσεων φαρμάκων στον ορό του αίματος και σε άλλα βιολογικά υγρά κατά τη θεραπεία. Αναλυτική Τοξικολογία. Ενδοκρινολογία, ορμόνες και δυναμικές λειτουργικές δοκιμασίες. Διερεύνηση λειτουργίας των επινεφριδίων. Διερεύνηση λειτουργίας των γονάδων. Βιοχημική και ορμονική παρακολούθηση της κύησης. Εργαστηριακή διερεύνηση παθήσεων νευρικού συστήματος. Επιπλέον, το μάθημα μπορεί να περιλαμβάνει επισκέψεις σε πανεπιστημιακά εργαστήρια, εργαστήρια ερευνητικών κέντρων, και εξειδικευμένα εργαστήρια νοσοκομειακών μονάδων και διαγνωστικών κέντρων.

2. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΦΥΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

Στόχος του μαθήματος είναι μετάδοση γνώσης σχετικά με ένα ευρύ φάσμα σύγχρονων μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται τόσο στον τομέα της Βιοϊατρικής Έρευνας όσο και στους εφαρμοσμένους τομείς της Κλινικής Βιοχημείας και Μοριακής Διαγνωστικής. Ειδικότερα στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος διδάσκονται θεματικές ενότητες όπως: Αρχές ποσοτικής φασματοφωτομετρίας, οργανολογία, μεθοδολογία, ειδικές τεχνικές, εφαρμογές στην κλινική ανάλυση. Πυκνομετρία, ανακλαστική φασματοφωτομετρία. Φθορισμομετρία. Φασματομετρία ατομικής απορρόφησης. Φασματομετρία ατομικής εκπομπής. Προσδιορισμός ιχνοστοιχείων. Ηλεκτροχημεία. Ποτενσιομετρία. Ηλεκτρόδια αναφοράς, ενδεικτικά ηλεκτρόδια, ηλεκτρόδια μεμβράνης, εκλεκτικά ηλεκτρόδια. Αγωγιμομετρία. Βιοισθητήρες. Χρωματογραφία. Υγρή χρωματογραφία. Διασυνδεδεμένες τεχνικές (GC-MS, LC-MS). Ανοσοπροσδιορισμοί. Μη-ισοτοπικά συστήματα ιχνηθέτησης σε ανοσοπροσδιορισμούς. Μέθοδοι επισήμανσης βιομορίων. Ένζυμα-ιχνηθέτες. Αυτοματοποιημένα συστήματα ανοσοπροσδιορισμών. Κυτταρομετρία ροής. Πυρηνικός Μαγνητικός Συντονισμός (NMR). Βασικές αρχές κρυσταλλογραφίας ακτινών x. Σύγχρονες μέθοδοι ανάλυσης πρωτεϊνών με

φασματομετρία μαζών και βιοαισθητήρες. Μικροσυστοιχίες γονιδίων. Μέθοδοι ποιοτικού και ποσοτικού προσδιορισμού χρωμοσωμικών αλλοιώσεων. Συνεστιακή Μικροσκοπία. Επιπλέον, το μάθημα μπορεί να περιλαμβάνει ασκήσεις και προβολές, με στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με τις σύγχρονες μεθόδους βιοχημικής και βιοφυσικής ανάλυσης.

3. ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΑ

Στόχος του μαθήματος είναι η μετάδοση γνώσης σε ειδικά θέματα Ανοσολογίας, που αφορούν στους κυτταρικούς και μοριακούς μηχανισμούς ενεργοποίησης των κυττάρων του ανοσοποιητικού συστήματος σε διάφορες φυσιολογικές αλλά και παθολογικές καταστάσεις, καθώς επίσης και στις εφαρμογές των ανοσολογικών τεχνικών στη διάγνωση διαφόρων ασθενειών του ανθρώπου. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος αναλύονται οι μηχανισμοί που εμπλέκονται στις ανοσολογικές αποκρίσεις του οργανισμού απέναντι σε ξένα αντιγόνα/ανοσογόνα. Αναφερόμαστε στην ενεργοποίηση των κυττάρων της φυσικής ανοσίας, την κυτταρική μετανάστευση και τις φλεγμονώδεις αποκρίσεις, στην ωρίμανση, διαφοροποίηση και ενεργοποίηση των Β και Τ λεμφοκυττάρων και τη ρύθμιση των ανοσοαποκρίσεων. Παρουσιάζεται η διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση των αυτοάνοσων νοσημάτων, των ανοσοανεπαρκειών, του καρκίνου και της μεταμόσχευσης και τα σύγχρονα «εργαλεία» (διαγονιδιακή τεχνολογία, βιοτεχνολογική παραγωγή μονοκλωνικών αντισωμάτων, πεπτιδικά αντικαρκινικά εμβόλια) που συμβάλλουν στην αντιμετώπισή τους. Οι εργαστηριακές ασκήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν γενικές ανοσολογικές μεθόδους και κλινικές εφαρμογές τους, κυτταρομετρία ροής και εφαρμογές της, ανοσοποιήσεις πειραματόζωων – in vivo πειραματικά μοντέλα, βασικές αρχές ανοσοδιαγνωστικών τεχνικών και εφαρμογές τους σε οργανοειδικά αυτοάνοσα νοσήματα κ.ά.

4. ΜΟΡΙΑΚΗ ΒΑΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ

Ο στόχος του μαθήματος είναι να προσφέρει μια ευρεία γνώση των βασικών μοριακών μηχανισμών που εμπλέκονται στην ανάπτυξη των ανθρώπινων ασθενειών, να υπογραμμίσει σημαντικές ερευνητικές κατευθύνσεις και να συμβάλλει στην κατανόηση της χρήσης των διαφόρων διαγνωστικών ελέγχων. Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει: Αιτιολογία των ανθρωπίνων ασθενειών όπως: Γενετικοί, επιγενετικοί, και περιβαλλοντικοί παράγοντες. Επιδιόρθωση του DNA και ασθένειες: Ανασκόπηση των μηχανισμών επιδιόρθωσης του DNA. Εμπλοκή του μιτοχονδριακού DNA στην παθογένεια. Μοριακή αιτιολογία της γήρανσης και της παχυσαρκίας. Καρδιαγγειακές ασθένειες. Περιβαλλοντικές επιδράσεις στις ασθένειες. Μικρόβια και ασθένειες. Ιογενείς ασθένειες: Δηλητήρια και περιβαλλοντικοί ρυπαντές. Νευρολοεκφυλιστικές Ασθένειες: Alzheimer's, Parkinson's. Μοριακή βάση της σχιζοφρένειας. Μοριακή βάση καρκίνου. Επιπλέον, το μάθημα περιλαμβάνει ανάπτυξη και διεξαγωγή σεμιναρίων από τους φοιτητές.

5. ΑΡΧΕΣ ΒΙΟΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ – ΒΙΟΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παροχή γνώσεων στους τομείς της Βιοστατιστικής και της Βιοπληροφορικής, τόσο από άποψη ανάλυσης αποτελεσμάτων συγκεκριμένων διαγνωστικών διαδικασιών, όσο και από πλευράς άντλησης δεδομένων από εξειδικευμένες τράπεζες πληροφοριών. Ο εν λόγω κύκλος μαθημάτων περιλαμβάνει απαραίτητες για την Κλινική Βιοχημεία και Μοριακή Διαγνωστική υποενοότητες όπως: Επιλογή και μέγεθος αντιπροσωπευτικού στατιστικού δείγματος, τυχαιοποίηση. Η έννοια των φυσιολογικών τιμών. Βασική στατιστική επεξεργασία αναλυτικών δεδομένων. Μέθοδοι συνδυασμού μοριακών δεικτών - ανάλυση ROC. Βασικές παραμετρικές

στατιστικές δοκιμασίες (Student, Pearson, ANOVA). Ανάλυση διακυμάνσεων-δοκιμασία F. Βασικές μη παραμετρικές στατιστικές δοκιμασίες (χ^2 , Wilcoxon, Kruskal-Wallis, McNemar, Friedman, Spearman). Ανάλυση παλινδρόμησης. Ανάλυση Επιβίωσης: Κλινικοί πίνακες επιβίωσης - Ανάλυση επιβίωσης κατά Kaplan-Meier. Εκμάθηση και εφαρμογές του στατιστικού πακέτου SPSS. Βασικές αρχές της Βιοπληροφορικής. *in silico* ανάλυση. Εντοπισμός ομοιοτήτων σε αλληλουχίες DNA. Στατιστικός έλεγχος των προγραμμάτων αναζήτησης BLAST και FASTA. Οι τεχνικές μήτρας Needleman & Wunsch και Smith & Waterman. Πολλαπλή στοίχιση αλληλουχιών, διαδικτυακοί τόποι και τοπικά προγράμματα (CLUSTAL). Απεικόνιση βαθμού ομοιότητας στοιχισμένων αλληλουχιών. Ανάλυση δεδομένων -OMICS. Αρχές μηχανικής μάθησης και εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης στην ιατρική εργαστηριακή πράξη. Οι εργαστηριακές ασκήσεις περιλαμβάνουν εφαρμογές προγραμμάτων H/Y στη βιοστατιστική και βιοπληροφορική ανάλυση.

6. ΠΑΘΟΒΙΟΧΗΜΕΙΑ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη της βιοχημικής βάσης της λειτουργίας των οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού σε παθολογικές καταστάσεις. Ειδικότερα, στην ύλη του μαθήματος περιλαμβάνεται η διδασκαλία κεφαλαίων όπως: Παθοβιοχημεία του γαστρεντερικού συστήματος. Παθοβιοχημεία του αναπνευστικού συστήματος. Παθοβιοχημεία του ουροποιητικού συστήματος - νεφρική ανεπάρκεια, τεχνητός νεφρός. Μεταβολικές Διαταραχές και μυοπάθειες. Παθοβιοχημεία διαταραχών σωματικής ανάπτυξης και Οστεοπόρωσης. Αιτιοπαθογένεια και θεραπευτικές προσεγγίσεις του σακχαρώδους διαβήτη. Δραστικά είδη οξυγόνου και παθοβιοχημεία τους. Αρτηριοσκλήρυνση. Αίμα: Δυσλειτουργίες των ερυθροκυττάρων, μεταφορά σιδήρου, σύνθεση της αιμοσφαιρίνης, διαπερατότητα των μεμβρανών. Μηχανισμοί και διαταραχές της πήξης αίματος. Παθήσεις καρδιάς. Ορμόνες και μηχανισμοί δράσης τους. Ορμόνες υποθαλάμου και υπόφυσης. Παθοβιοχημεία του θυρεοειδούς και παραθυρεοειδούς αδένα. Πολυπαραγοντικά νοσήματα και προεμφυτευτική διάγνωση. Παθοβιοχημεία καρκίνου - αρχές Κλινικής Ογκολογίας: Γυναικολογικοί όγκοι, καρκίνοι ουροποιητικού και γαστρεντερικού συστήματος, νεοπλάσματα μυοσκελετικού και νευρικού συστήματος. Λευχαιμίες/λεμφώματα. Αντινεοπλασματικά φάρμακα: από τη χημειοθεραπεία στη μοριακή στόχευση. Σύγχρονα εργαλεία έρευνας ανθρώπινων νόσων.

Οι εργαστηριακές ασκήσεις αφορούν ασκήσεις κλασικής Βιοχημικής Ανάλυσης καθώς και ασκήσεις σύγχρονης Μοριακής Διάγνωσης. Πιο συγκεκριμένα, περιλαμβάνουν αναλύσεις όπως: γενική εξέταση ούρων, δοκιμή πλασματοκάθαρσης της κρεατινίνης, ανοσοχρωματογραφική ανίχνευση της κύησης, απομόνωση ορού και πλάσματος από ολικό αίμα, προσδιορισμό ολικής χοληστερόλης, τριγλυκεριδίων και χοληστερόλης των λιποπρωτεϊνών, προσδιορισμό ενεργότητας της αμινοτρανσφεράσης της αλανίνης, της ασπαρτικής αμινοτρανσφεράσης και της γαλακτικής αφυδρογονάσης στον ορό, χρήση οργάνων και μεθοδολογιών αυτοματοποιημένης κλινικής ανάλυσης, προσδιορισμός σακχάρου, χοληστερόλης, INR, LDH και γ-γλουταμυλικής τρανσφεράσης (γGT) με τη χρήση αυτόματου επιδαπέδιου βιοχημικού αναλυτή, τεχνικές αλυσιδωτής αντίδρασης πολυμεράσης (PCR) στη Μοριακή Διαγνωστική, τεχνικές ποσοτικής PCR (qPCR), αλληλούχηση επόμενης γενιάς (Next Generation Sequencing), αλληλούχηση τρίτης γενιάς, εργαστηριακοί αυτοματισμοί κ.ά.

7. ΜΟΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΓΕΝΕΤΙΚΗ

Το μάθημα εξετάζει τις αλλαγές του γενετικού υλικού (μεταλλαγές ή χρωμοσωμικές ατυπίες) που αποτελούν τη βάση μονογονιδιακών ή πολυγονιδιακών ασθενειών και

συνδρόμων, καθώς και των οικογενών μορφών καρκίνου. Έμφαση δίνεται στις σύγχρονες μοριακές τεχνικές για ανίχνευση φορέων και προγεννητική διάγνωση καθώς και στις μεθόδους γονιδιακής θεραπείας και Φαρμακογενετικής. Αναφέρονται διεξοδικά οι μοριακοί μηχανισμοί των νόσων των τρινουκλεοτιδικών επαναλήψεων, της αδρανοποίησης του X και του φαινομένου της γονιδιακού εντυπώματος. Αναλύονται επίσης οι μέθοδοι γονιδιακής χαρτογράφησης και οι επιπτώσεις του Προγράμματος του Ανθρώπινου Γονιδιώματος στην διάγνωση και θεραπεία. Αναλύονται επίσης περιπτώσεις μονογονιδιακών ή πολυγονιδιακών ασθενειών όπως η Ινοκυστική Νόσος, ο Διαβήτης τύπου I, συγκεκριμένες καρδιοπάθειες, άνοιες, κατάθλιψη, αυτισμός κ.ά

8. ΕΙΔΙΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΑΣ - ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑΣ

Ο σκοπός του μαθήματος είναι να διδάξει τους φοιτητές την αλληλεπίδραση των διάφορων συστημάτων σε φυσιολογικές και παθολογικές καταστάσεις και να προσφέρει την απαραίτητη γνώση για την εκλογίκευση των διαφόρων διαγνωστικών ελέγχων και θεραπευτικών παρεμβάσεων. Μελετώνται όλα τα συστήματα του ανθρώπου που αφορούν τον Κλινικό Βιοχημικό – Μοριακό Διαγνώστη, δίνοντας έμφαση στη μακροσκοπική και τοπογραφική τους ανάλυση, στην απλή παρατήρηση, στην οριοθέτηση των οργάνων στο χώρο και στη μεταξύ τους σχέση σε όλες τις περιοχές του σώματος. Στις ανατομικές μελέτες χρησιμοποιούνται τεχνικά μέσα (απλές ακτινογραφίες, αξονικές-μαγνητικές τομογραφίες, υπερηχογραφήματα) και η μικροσκοπική παρατήρηση (ιστολογία). Παράλληλα, το κομμάτι της Φυσιολογίας αποσκοπεί στην εις βάθος ανάλυση των μηχανισμών ρύθμισης και λειτουργίας των φυσιολογικών συστημάτων. Στο κεφάλαιο του νευρικού συστήματος αναλύονται η δομή του, οι συνάψεις, η νευροδιαβίβαση και τα κυκλώματα των νευρώνων. Το κεφάλαιο του καρδιαγγειακού συστήματος εστιάζεται στη μελέτη της φυσιολογίας του καρδιακού μυός και των αιμοφόρων αγγείων, καθώς επίσης και των φυσιολογικών αποκρίσεων σε επίπεδο οργάνου. Στο κεφάλαιο του ενδοκρινούς συστήματος αναλύονται οι μηχανισμοί λειτουργίας του και η σχέση του με τα άλλα φυσιολογικά συστήματα. Παράλληλα παρουσιάζονται προσομοιώσεις των λειτουργιών του πεπτικού και του ουροποιητικού συστήματος. Σχετικά με τις λειτουργίες του αναπνευστικού συστήματος αναλύεται η δομή, οι φυσικές ιδιότητες των πνευμόνων και η νευρική ρύθμιση της αναπνοής. Ως προς το ανοσοποιητικό σύστημα παρουσιάζονται τα είδη ανοσίας, τα μόρια και κύτταρα που εμπλέκονται στη πρωτογενή και δευτερογενή ανοσολογική απάντηση, η ρύθμιση των ανοσολογικών απαντήσεων και οι ανοσολογικές δυσλειτουργίες.

9. ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΑ-ΜΥΚΗΤΟΛΟΓΙΑ

Το μάθημα σκοπό να δώσει βασικές γνώσεις μικροβιολογίας που απαιτούνται για την σύγχρονη μοριακή διάγνωση. Ειδικότερα, στην ύλη του μαθήματος περιλαμβάνεται η διδασκαλία των εξής κεφαλαίων: Γενικές ιδιότητες, μεταβολισμός, καλλιέργεια, διατροφή βακτηρίων, Οργάνωση μικροβιολογικού εργαστηρίου και συνθήκες ασφάλειας –Συλλογή και μεταφορά κλινικών δειγμάτων, Διαγνωστική προσέγγιση λοιμώξεων (μικροσκόπηση, καλλιεργητικές, ανοσολογικές και μοριακές τεχνικές, ταχείες μέθοδοι διάγνωσης) - Ποιοτικός έλεγχος, Μηχανισμοί δράσης αντιβιοτικών - Βιοχημική και γενετική προσέγγιση των μηχανισμών αντοχής στα αντιμικροβιακά φάρμακα, Δοκιμασίες ευαισθησίας των μικροβίων στα αντιβιοτικά και μέθοδοι προσδιορισμού αντιμικροβιακών ουσιών στα βιολογικά υγρά, Διάγνωση ιογενών λοιμώξεων ΚΝΣ και γαστρεντερικού συστήματος, Λοιμώξεις από gram-αρνητικά βακτήρια: Διαγνωστική προσέγγιση, Μικροβιακοί παράγοντες άτυπων λοιμώξεων του αναπνευστικού συστήματος, Λοιμώξεις από

μυκοβακτηρίδια, λεγιωνέλλες και ρικέτσιες, Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα: παθογένεια και διάγνωση κ.λπ. Παρουσιάζονται οι διάφοροι μέθοδοι καλλιέργειας των μικροβίων και οι βασικές αρχές ταυτοποίησής τους. Δίνονται δεδομένα από την παθογένεια των λοιμώξεων που προκαλούνται από τους διάφορους μικροοργανισμούς, την εργαστηριακή διερεύνησή τους και την ερμηνεία των αποτελεσμάτων από τις διάφορες εργαστηριακές εξετάσεις. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις νεότερες μοριακές μεθόδους και στη χρησιμότητά τους στη διερεύνηση των λοιμώξεων, ώστε να γίνει καλύτερα κατανοητός ο βαθμός αναγκαιότητας και οφέλους από την εφαρμογή τους.

10. ΜΟΡΙΑΚΗ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΗ

Το μάθημα περιλαμβάνει μια σειρά διαλέξεων από εξειδικευμένους και διακεκριμένους επιστήμονες στα γνωστικά πεδία της Μοριακής Βιολογίας, Μοριακής Γενετικής, Βιοχημείας και Βιοτεχνολογίας, με σκοπό να δώσει στους φοιτητές με τρόπο περιεκτικό, κριτικό και κατανοητό τις ραγδαίες εξελίξεις που συντελούνται τα τελευταία χρόνια στο χώρο της Μοριακής Διαγνωστικής. Το περιεχόμενο του μαθήματος χωρίζεται σε δύο μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά στη θεωρητική και πρακτική κατανόηση των βασικότερων σύγχρονων μεθοδολογιών μοριακής διάγνωσης που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Ιατρική Ακριβείας. Το δεύτερο μέρος αποσκοπεί στην εξοικείωση με τις βασικές τεχνικές και προσεγγίσεις που χρησιμοποιούνται για μελέτη της γενωμικής, μεταγραφωμικής, πρωτεωμικής και επιγενετικής, της φαρμακογενετικής, των βλαστικών κυττάρων καθώς και της γονιδιακής θεραπείας. Στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος πραγματοποιείται, επιπλέον, εκπαίδευση των φοιτητών σε σύγχρονες μεθοδολογίες μελέτης του γονιδιώματος των ειδικών μεταλλάξεων και της γονιδιακής έκφρασης.

11. ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ- ΑΡΧΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το μάθημα έχει σαν στόχο να προβληθούν οι νέες τάσεις στην οργάνωση των βιοιατρικών εργαστηρίων δημόσιου και ιδιωτικού Τομέα καθώς και οι αρχές ίδρυσης σχετικών νεοφυών επιχειρήσεων. Πρόκειται για να σύνθετο μάθημα το οποίο έχει σκοπό να δώσει στο μεταπτυχιακό φοιτητή τις απαραίτητες γνώσεις για την ασφαλή λειτουργία εργαστηρίων σχετικών με την Κλινική Βιοχημεία και τη Μοριακή Διαγνωστική. Στο πλαίσιο του μαθήματος δίδονται γνώσεις για τα οικονομικά της υγείας, το νομικό πλαίσιο που καλύπτει την λειτουργία αυτών των εργαστηρίων, τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται για την ασφαλή λειτουργία τους αλλά και τους εσωτερικούς και εξωτερικούς ελέγχους ποιότητας που επιβάλλονται προκειμένου να παράγονται αξιόπιστα αποτελέσματα. Επιπλέον, γίνεται εκπαίδευση στους κανονισμούς και στις διαδικασίες προμηθειών στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα στο χώρο της υγείας. Επίσης, γίνεται εκπαίδευση των φοιτητών στις αρχές της επιχειρηματικότητας, στις διαδικασίες ίδρυσης επιχειρήσεων, στα χρηματοδοτικά εργαλεία και στις διαδικασίες κατοχύρωσης και ανάπτυξης νέων καινοτόμων προϊόντων στους τομείς των Βιοεπιστημών. Το μάθημα περιλαμβάνει μια σειρά διαλέξεων από εξειδικευμένους και διακεκριμένους επιστήμονες με εμπειρία στα σχετικά γνωστικά πεδία τόσο της εργαστηριακής Ιατρικής όσο και της σχετικής επιχειρηματικότητας.

12. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Κύριος στόχος της διπλωματικής εργασίας είναι η εκτενής πρακτική άσκηση των μεταπτυχιακών φοιτητών σε σύγχρονες τεχνικές και μεθοδολογίες της Κλινικής Βιοχημείας και της Μοριακής Διαγνωστικής. Οι διπλωματικές εργασίες επιτρέπουν την εκπαίδευση των φοιτητών σε σχετικά ερευνητικά θέματα τα οποία επικεντρώνονται σε τομείς με έντονο επιστημονικό ενδιαφέρον. Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα μετά την

ολοκλήρωση του συγκεκριμένου Δ.Π.Μ.Σ. και προαιρετικά να συνεχίσουν για την απόκτηση διδακτορικού διπλώματος. Στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας, οι φοιτητές διδάσκονται και καλούνται στη συνέχεια να εφαρμόσουν σύγχρονες βιοχημικές και μοριακές τεχνικές.

ΑΡΘΡΟ 7. ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

7.1. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τουλάχιστον τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

7.2. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

7.3. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και/ή εργαστηρίων (εάν προβλέπονται) κ.λπ. είναι υποχρεωτική. Ένας μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια θεωρείται ότι έχει παρακολουθήσει κάποιο μάθημα (και επομένως έχει δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις) μόνο αν έχει παρακολουθήσει τουλάχιστον το 85% των ωρών του μαθήματος. Σε αντίθετη περίπτωση, ο μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια υποχρεούται να παρακολουθήσει εκ νέου το μάθημα κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή/τριας ξεπερνά το 15% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από την Ε.Π.Σ. η οποία γνωμοδοτεί σχετικά.

7.4. Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές και/ή προφορικές εξετάσεις και/ή με εκπόνηση εργασιών καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου. Δύναται επίσης, να αφορά ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου, γραπτές εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις ή/και συνδυασμό όλων των παραπάνω. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται από τους διδάσκοντες ανά μάθημα. Κατά τη διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων, ως μεθόδων αξιολόγησης, εξασφαλίζεται υποχρεωτικά το αδιάβλητο της διαδικασίας. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων ανακοινώνονται και αποστέλλονται από τον διδάσκοντα/ες στη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. και του Τμήματος Βιολογίας μέσα σε τέσσερις (4) εβδομάδες το αργότερο από την εξέταση του μαθήματος. Σε περίπτωση που κατ' επανάληψη σημειώνεται υπέρβαση του ανωτέρω ορίου από διδάσκοντα/ουσα/ες/ουσες, ο/η Διευθυντής/ντρια του Δ.Π.Μ.Σ. ενημερώνει σχετικά την Ε.Π.Σ. Το ποσοστό συμμετοχής των εργαστηριακών ασκήσεων, εργασιών και σεμιναρίων (αν/όπου αυτά προβλέπονται) στον τελικό βαθμό του κάθε μαθήματος καθορίζεται για κάθε μάθημα ξεχωριστά, έπειτα από εισήγηση του/ης διδάσκοντα/ουσας/ων/ουσών κάθε μαθήματος και έγκριση της Ε.Π.Σ. και αναγράφεται στον Οδηγό Σπουδών του Π.Μ.Σ.

7.5. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών ή συνθηκών που ανάγονται σε λόγους ανωτέρας βίας δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι αξιολόγησης, όπως η διεξαγωγή γραπτών ή προφορικών εξετάσεων με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων, υπό την προϋπόθεση ότι εξασφαλίζεται το αδιάβλητο της διαδικασίας της αξιολόγησης.

7.6. Δύναται να εφαρμόζονται εναλλακτικές μέθοδοι για την αξιολόγηση φοιτητών/τριών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ και εισήγηση της επιτροπής ΑμεΑ του Τμήματος και λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές οδηγίες της ΜΟΝάδας Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία.

7.7. Στις περιπτώσεις ασθένειας ή ανάρρωσης από βαριά ασθένεια συνιστάται ο/η διδάσκων/ουσα να διευκολύνει, με όποιον τρόπο θεωρεί ο/η ίδιος/α πρόσφορο, τον/την φοιτητή/τρια (π.χ. προφορική εξ αποστάσεως εξέταση). Κατά τις προφορικές εξετάσεις ο/η διδάσκων/ουσα εξασφαλίζει ότι δεν θα παρευρίσκεται μόνος του/της με τον/την εξεταζόμενο/η φοιτητή/τρια.

7.8. Μαθήματα στα οποία κάποιος δεν έλαβε προβιβάσιμο βαθμό, οφείλει να επανεξεταστεί. Ωστόσο (εάν προσφέρεται) το εργαστήριο ή η άσκηση που βαθμολογείται αυτοτελώς, κατοχυρώνεται και δεν επαναλαμβάνεται, εφόσον η παρακολούθηση κρίθηκε επιτυχής.

7.9. Διόρθωση βαθμού επιτρέπεται, εφόσον έχει εμφιλοχωρήσει προφανής παραδρομή ή αθροιστικό σφάλμα, ύστερα από σχετικό έγγραφο του/της αρμόδιου διδάσκοντα/ουσας και απόφαση της Ε.Π.Σ.

7.10. Αν ο φοιτητής/τρια αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές στο ίδιο μάθημα, ακολουθείται η διαδικασία που ορίζει η ισχύουσα νομοθεσία.

7.11. Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια της Γραμματείας του Δ.Π.Μ.Σ. για δύο (2) χρόνια. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και με ευθύνη της Ε.Π.Σ. συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται – εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

7.12. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άθροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου. Ο υπολογισμός αυτός εκφράζεται με τον ακόλουθο μαθηματικό τύπο:

$$\text{Βαθμός πτυχίου/διπλώματος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{ΒΜ}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \Sigma \text{ΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

ΒΜ_k = βαθμός του μαθήματος κ

ΠΜ_k = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του αντίστοιχου τίτλου σπουδών

Για την απόκτηση Δ.Π.Μ.Σ. κάθε μεταπτυχιακός/η φοιτητής/τρια οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των υποχρεωτικών και τον απαιτούμενο αριθμό των επιλεγόμενων από τα προσφερόμενα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ. και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι εκατόν είκοσι (120) ECTS.

ΑΡΘΡΟ 8. ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

8.1. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται να εκπονήσουν τη μεταπτυχιακή διπλωματική τους εργασία (ΜΔΕ) κατά το Γ' & Δ' εξάμηνο σπουδών.

8.2. Η ΜΔΕ πρέπει να είναι ατομική, πρωτότυπη, να έχει ερευνητικό χαρακτήρα, να περιλαμβάνει ικανό αριθμό, σχετικών με το Δ.Π.Μ.Σ, εργαστηριακών τεχνικών και να

συντάσσεται σύμφωνα με τις οδηγίες συγγραφής που είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Δ.Π.Μ.Σ.

8.3. Ύστερα από αίτηση του/της υποψηφίου/ας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο/η επιβλέπων/ουσα και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής. Η Ε.Π.Σ συγκροτεί, κατά την ολοκλήρωση, την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο/η επιβλέπων/ουσα. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική και ορίζεται μαζί με τον ορισμό του θέματος.

Προς διευκόλυνση των φοιτητών, κατά τη λήξη του Β΄ εξαμήνου ανακοινώνονται από το Διευθυντή και τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ γενικά θέματα πειραματικών διπλωματικών εργασιών που εκπληρώνουν τους πειραματικούς διδακτικούς στόχους του Δ.Π.Μ.Σ και μπορούν να εκτελεστούν στα εργαστήρια των διδασκόντων. Τα προτεινόμενα θέματα θα προέρχονται από μέλη Δ.Ε.Π των συνεργαζόμενων τμημάτων κατ' αναλογία με τα μαθήματα του Δ.Π.Μ.Σ που συντονίζουν ή και ανάλογα με τις εκάστοτε δυνατότητες. Από αυτά τα θέματα, ο κάθε φοιτητής μπορεί να αναπτύσσει και να προτείνει κατά σειρά, τρία (3) θέματα από τρεις (3) διαφορετικούς επιβλέποντες, συμπληρώνοντας σχετικό έντυπο. Η εκπόνηση της πειραματικής διπλωματικής εργασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί είτε στα συνεργαζόμενα Τμήματα του Ε.Κ.Π.Α. είτε σε Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ερευνητικά Ιδρύματα και Νοσοκομεία όπου συνεργάζονται διδάσκοντες του Δ.Π.Μ.Σ. Η επίβλεψη και η επιστημονική καθοδήγηση των διπλωματικών εργασιών που εκπονούνται στο Ε.Κ.Π.Α. πραγματοποιούνται από το μέλος Δ.Ε.Π. (επιβλέπων και επιστημονικός υπεύθυνος) που διδάσκει στο Δ.Π.Μ.Σ. Η καθοδήγηση των διπλωματικών εργασιών που εκπονούνται σε άλλα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα, Ερευνητικά Ιδρύματα ή Νοσοκομεία πραγματοποιείται από τον επιστημονικό συνεργάτη (επιστημονικός υπεύθυνος) του εκάστοτε Ιδρύματος σε συνεργασία με τον επιβλέποντα που ορίζεται από την Ε.Π.Σ. Μπορεί να γίνει τροποποίηση της σύνθεσης της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής, με απόφαση της Ε.Π.Σ.

8.4. Ο τίτλος της εργασίας μπορεί να τροποποιηθεί και να οριστικοποιηθεί κατόπιν αίτησης του/ης φοιτητή/τριας και σύμφωνης γνώμης του/ης επιβλέποντος/ουσας προς την Ε.Π.Σ. Στην αίτηση, σε περιπτώσεις εκτεταμένης τροποποίησης, θα πρέπει να υπάρχει και συνοπτική δικαιολόγηση της αλλαγής.

8.5. Για να εγκριθεί η εργασία ο/η φοιτητής/τρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής.

8.6. Ο/Η Επιβλέπων/ουσα και τα μέλη της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ορίζονται από τις κατωτέρω κατηγορίες που έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.: α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, αν το Π.Μ.Σ. έχει τέλη φοίτησης, β) ομότιμοι Καθηγητές ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) συνεργαζόμενοι καθηγητές, δ) εντεταλμένοι διδάσκοντες, ε) επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές, στ) ερευνητές και ειδικοί λειτουργικοί επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α΄ 258) ή λοιπών

ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής. Με απόφαση της Ε.Π.Σ. δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο Δ.Π.Μ.Σ.

8.7. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

8.8. Εφόσον η Μ.Δ.Ε. περιέχει πρωτότυπα αποτελέσματα μη δημοσιευμένα, δύναται, κατόπιν αιτήσεως του/της επιβλέποντος/ουσας, η οποία συνυπογράφεται από τον/την μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια, να δημοσιευθούν στην ιστοσελίδα μόνο οι περιλήψεις, και το πλήρες κείμενο να δημοσιευθεί αργότερα.

8.9. Η έρευνα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, αποβλέπει στην εκπαίδευση του φοιτητή, στην εκμάθηση εργαστηριακών τεχνικών και στην απόκτηση εμπειρίας που απαιτείται για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ., καθώς και για την περαιτέρω σταδιοδρομία του. Η εφαρμοσμένη έρευνα στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας, λόγω της φύσης της, εντάσσεται σε συνεχόμενες και, πολλές φορές, μακροχρόνιες έρευνες του εκάστοτε εργαστηρίου και των επιστημονικών υπευθύνων στον συγκριμένο τομέα της Επιστήμης, συχνά στο πλαίσιο ερευνητικών προγραμμάτων. Ο επιβλέπων/επιστημονικός υπεύθυνος έχει τον αποφασιστικό ρόλο να κρίνει αν η συνεισφορά του τμήματος της έρευνας που αντιστοιχεί στη διπλωματική εργασία δικαιολογεί συμμετοχή του εκπαιδευόμενου ως συνσυγγραφέα - συμμετέχοντα σε ευρύτερη δημοσίευση ή υποβολή σε επιστημονικό περιοδικό, επιστημονικό συνέδριο, οργανισμό κατοχύρωσης, κ.ά. Μετά το πέρας της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας, οποιοδήποτε όφελος απορρέει από τη συνέχιση της αντίστοιχης έρευνας στο εργαστήριο, ανήκει αποκλειστικά στον επιστημονικό υπεύθυνο αυτής της φάσης της έρευνας ή και σε άλλους συνεργαζόμενους ερευνητές.

ΑΡΘΡΟ 9. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

9.1. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών, έως και τη λήξη τυχόν χορηγηθείσας παράτασης φοίτησης, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων.

9.2. Το Ίδρυμα εξασφαλίζει στους/ις φοιτητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (<https://access.uoa.gr/>).

9.3. Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΕΚΠΑ παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη φοιτητών σε θέματα σπουδών και επαγγελματικής αποκατάστασης(<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/>).

9.4. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες δύναται να καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του Π.Μ.Σ., διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του Π.Μ.Σ. κ.ά.

9.5. Η Ε.Π.Σ. δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν: υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών, έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα όσα

ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Δ.Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό, έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά στην αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτώματων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα, δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης, υποβάλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

9.6. Σε περίπτωση που μεταπτυχιακός φοιτητής/τρια διαγραφεί από το Δ.Π.Μ.Σ., μπορεί να αιτηθεί χορήγηση βεβαίωσης για τα μαθήματα στα οποία έχει εξεταστεί επιτυχώς.

9.7. Οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμμετέχουν σε διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριων, όπως το πρόγραμμα ERASMUS + ή CIVIS, κατά την κείμενη νομοθεσία. Στην περίπτωση αυτή ο μέγιστος αριθμός ECTS που μπορούν να αναγνωρίσουν είναι τριάντα (30). Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μετά το Α' εξάμηνο σπουδών τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να κάνουν αίτηση προς την Ε.Π.Σ. και να ακολουθήσουν τους όρους του προγράμματος. Αντιστοίχως, το Δ.Π.Μ.Σ. μπορούν να το παρακολουθήσουν και φοιτητές/τριες από διεθνή προγράμματα ανταλλαγής φοιτητών/τριών, όπως το πρόγραμμα ERASMUS+, σύμφωνα με τις συναφθείσες συνεργασίες και μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ.

9.8. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες του Ε.Κ.Π.Α. δύνανται να εγγραφούν σε Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής στο πλαίσιο εκπαιδευτικών ή ερευνητικών προγραμμάτων συνεργασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

9.9. Είναι δυνατή η παράλληλη φοίτηση σε προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών και σε μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών ή σε δύο (2) Π.Μ.Σ. του ίδιου ή άλλου Τμήματος, του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.

9.10. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες δύνανται να παρακολουθήσουν μαθήματα συναφών Π.Μ.Σ. με ίδια ECTS μετά από σύναψη σχετικής συμφωνίας με τα συγκεκριμένα Π.Μ.Σ.

9.11. Στο τέλος κάθε εξαμήνου προτείνεται να πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος/ουσας από τους/ις μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες (βλ. άρθρο 15).

9.12. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα.

9.13. Για τη συμμετοχή τους στο Δ.Π.Μ.Σ. «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική» οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των 1.000 ευρώ ανά εξάμηνο. Η καταβολή του τέλους γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΑΡΘΡΟ 10. ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΔΙΔΑΚΤΡΩΝ

10.1. Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι φοιτητές/τριες Π.Μ.Σ., που πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια και τις προϋποθέσεις αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4957/22 και τον Κανονισμό Διδακτορικών και Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι/ες φοιτητές/τριες δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών/τριων που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. ανά ακαδημαϊκό έτος.

10.2. Η αίτηση για απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των φοιτητών/τριών του Π.Μ.Σ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο Δ.Π.Μ.Σ.

10.3. Δεν δικαιούνται απαλλαγή όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, ούτε οι πολίτες χωρών εκτός Ε.Ε.

10.4. Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από την Ε.Π.Σ. και εκδίδεται αιτιολογημένη απόφαση περί αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

10.5. Εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία θέτει ηλικιακό κριτήριο, συνιστάται, για λόγους χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης, ως ημερομηνία γέννησης των φοιτητών/τριών να θεωρείται η 31η Δεκεμβρίου του έτους γέννησης.

10.6. Τα μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π., που γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι σύμφωνα με τη διάταξη 9.5γ του παρόντος κανονισμού, δεν απαλλάσσονται από την καταβολή διδάκτρων εκτός αν πληρούν τα κατά το νόμο προβλεπόμενα οικονομικά κριτήρια.

10.7. Σε περίπτωση που φοιτούν ταυτόχρονα σε Π.Μ.Σ. του Ιδρύματος μέλη της ίδιας οικογένειας μέχρι β' βαθμού συγγένειας εξ αίματος ή εξ αγχιστείας υπάρχει η δυνατότητα μετά από απόφαση της Ε.Π.Σ. να παρέχεται μείωση στα καταβαλλόμενα τέλη φοίτησης κατά 50%.

ΑΡΘΡΟ 11. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΚΑΙ ΒΡΑΒΕΙΑ

Για την πραγματοποίηση των σπουδών τους οι φοιτητές/τριες μπορούν να λάβουν υποτροφίες και/ή βραβεία. Η διαδικασία, σε περίπτωση απόφασης απονομής υποτροφιών-βραβείων, θα ορίζεται κατ' έτος και θα περιγράφεται σε λεπτομερή απόφαση της Ε.Π.Σ. όπου θα αναφέρονται κατά περίπτωση ο τύπος της υποτροφίας/βραβείου, οι προϋποθέσεις, τα κριτήρια και η διαδικασία.

Βραβεία Αριστείας. Το Δ.Π.Μ.Σ. δύναται, με σχετική απόφαση της Ε.Π.Σ., να απονέμει βραβεία αριστείας στους/ις τρεις πρώτους φοιτητές/τριες κάθε σειράς με την ολοκλήρωση των μαθημάτων του Α' και Β' εξαμήνου. Τα βραβεία δεν έχουν οικονομικό όφελος. Το βραβείο υπογράφεται από τον Διευθυντή/ντρια του Π.Μ.Σ.

Προϋποθέσεις

1. Μέσος όρος μαθημάτων Α' και Β' εξαμήνου μεγαλύτερος /ίσος του οκτώ.
2. Ολοκλήρωση και επιτυχής εξέταση στην εξεταστική του Φεβρουαρίου (Α' εξάμηνο) και Ιουνίου (Β' εξάμηνο) στα κανονικά έτη σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο κάθε σειράς).

Διαδικασία

Μετά την κατάθεση της βαθμολογίας του Ιουνίου, η Ε.Π.Σ. εξετάζει τις βαθμολογίες των φοιτητών/τριών της σειράς, και εφ' όσον πληρούνται οι προηγούμενες προϋποθέσεις κατατάσσει τους/τις φοιτητές/τριες σε φθίνουσα σειρά (ως προς τον μέσο όρο της βαθμολογίας τους) και αποφασίζει την απονομή βραβείων στους/ις τρεις (3) πρώτους φοιτητές/τριες.

Μέσος Όρος: Σε όλες τις περιπτώσεις απονομής υποτροφιών ή βραβείων ο μέσος όρος υπολογίζεται από τον τύπο:

$$\text{Μέσος Όρος} = \left(\sum_{k=1}^N \text{ΒΜ}_k \cdot \text{ΠΜ}_k \right) / \text{ΣΠΜ}$$

όπου:

N = αριθμός μαθημάτων των εξαμήνων κατά περίπτωση,

ΒΜ_κ = βαθμός του μαθήματος κ

ΠΜ_κ = πιστωτικές μονάδες του μαθήματος κ

ΣΠΜ = σύνολο πιστωτικών μονάδων του/των εξαμήνου(ων) κατά περίπτωση.

ΑΡΘΡΟ 11. ΥΠΟΔΟΜΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΟΥ Δ.Π.Μ.Σ

11.1. Για την εύρυθμη λειτουργία του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθεται κατά προτεραιότητα η υποδομή του Τμήματος Βιολογίας, Χημείας, Νοσηλευτικής και της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α. Για την κατανόηση και αφομοίωση της διδασκόμενης ύλης, χρησιμοποιείται ο

υπάρχων εποπτικός εξοπλισμός. Ομοίως, για την εργαστηριακή εξάσκηση (όπου/αν προβλέπεται) των μεταπτυχιακών φοιτητών, διατίθενται τόσο οι προς τούτο ειδικά διαμορφωμένες εργαστηριακές αίθουσες των Τομέων/Εργαστηρίων, όσο και οι ερευνητικές μονάδες των μελών Δ.Ε.Π (π.χ., κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας). Τέλος, χρησιμοποιείται και η υλικοτεχνική υποδομή των συνεργαζόμενων ερευνητικών ιδρυμάτων, τα οποία διαθέτουν εποπτικό και ερευνητικό εξοπλισμό. Αναλυτικότερα, στο Τμήμα Βιολογίας υπάρχει αίθουσα χωρητικότητας σαράντα (40) ατόμων και 2 αίθουσες εργαστηρίων - ηλεκτρονικών υπολογιστών (ισόγειο Σχολής Θετικών Επιστημών - Φαρμακευτικού, Κτίριο Ι, επίπεδο +4.00, αίθ. 1-3) που οργανώθηκαν με έξοδα του Δ.Π.Μ.Σ. και χρησιμοποιούνται από το συγκεκριμένο Δ.Π.Μ.Σ. Από τον Τομέα Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας θα διατεθεί επίσης η αίθουσα διδασκαλίας με χωρητικότητα εξήντα (60) ατόμων (αίθουσα συνελεύσεων - νέα Πτέρυγα). Επιπλέον, στον Τομέα Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας υπάρχει η αίθουσα που στεγάζει την υποστηρικτική Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ.

11.2. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Δ.Π.Μ.Σ. «Κλινική Βιοχημεία – Μοριακή Διαγνωστική» γίνεται κατά προτεραιότητα από τη Γραμματεία του Τμήματος Βιολογίας. Υποστηρίζεται οργανωτικά από άτομα της Γραμματείας που είναι εγκατεστημένα στον Τομέα Βιοχημείας και Μοριακής Βιολογίας, Τμήμα Βιολογίας, Ε.Κ.Π.Α. και βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος Βιολογίας του Ε.Κ.Π.Α. Έχουν ως καθήκον το σύνολο της γραμματειακής και οργανωτικής υποστήριξης του Π.Μ.Σ. των εργαστηρίων και της Ε.Π.Σ.

11.3. Η χρηματοδότηση του Δ.Π.Μ.Σ. μπορεί να προέρχεται από: α) τέλη φοίτησης, β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, γ) κληροδοτήματα, δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), σε συνεργασία με στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων, και ζ) κάθε άλλη νόμιμη δημόσια ή ιδιωτική πηγή.

11.4. Η καταβολή των τελών φοίτησης πραγματοποιείται από τον ίδιο τον/την φοιτητή/τρια ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του/της φοιτητή/τριας.

11.5. Η διαχείριση των πόρων των Π.Μ.Σ. του Α.Ε.Ι. πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Ε.Κ.Π.Α.

11.6. Οι πόροι του Δ.Π.Μ.Σ. κατανέμονται ως εξής: α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των Δ.Π.Μ.Σ., β) Όταν τα έσοδα του Δ.Π.Μ.Σ. προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης, γ) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του Δ.Π.Μ.Σ. διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του Δ.Π.Μ.Σ.

ΑΡΘΡΟ 12. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ/ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ Π.Μ.Σ.

12.1. Το διδακτικό έργο των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) ανατίθεται, κατόπιν απόφασης της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων: α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) των συνεργαζόμενων

Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.), με πρόσθετη απασχόληση πέραν των νόμιμων υποχρεώσεών τους, β) ομότιμους καθηγητές/τριες ή αφυπηρητήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων ή άλλων Τμημάτων του ΕΚΠΑ ή άλλου Α.Ε.Ι., γ) συνεργαζόμενους/ες καθηγητές/τριες, δ) εντεταλμένους/ες διδάσκοντες/ουσες, ε) επισκέπτες καθηγητές/τριες ή επισκέπτες ερευνητές/τριες, στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) ή λοιπών ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής, ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ.

12.2. Όλες οι κατηγορίες διδασκόντων/ουσών δύνανται να αμείβονται αποκλειστικά από τους πόρους του Δ.Π.Μ.Σ. Δεν επιτρέπεται η καταβολή αμοιβής ή άλλης παροχής από τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών, καθορίζεται το ύψος της αμοιβής κάθε διδάσκοντος/ουσας. Ειδικώς οι διδάσκοντες/ουσες που έχουν την ιδιότητα μέλους Δ.Ε.Π. δύνανται να αμείβονται επιπρόσθετα για έργο που προσφέρουν προς το Π.Μ.Σ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 155 του Ν.4957/2022. Το τελευταίο εδάφιο εφαρμόζεται αναλογικά και για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.ΕΠ., εφόσον εκπληρώνουν τις ελάχιστες εκ του νόμου υποχρεώσεις τους.

12.3. Με απόφαση της Ε.Π.Σ δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο σε υποψήφιους διδάκτορες των συνεργαζόμενων Τμημάτων, υπό την επίβλεψη διδάσκοντος/ουσας του Δ.Π.Μ.Σ.

12.4. Η ανάθεση του διδακτικού έργου του Δ.Π.Μ.Σ. πραγματοποιείται με απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Οι αποφάσεις της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών για την κατανομή του διδακτικού έργου περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τα ακόλουθα στοιχεία:

α) το ονοματεπώνυμο του/ης διδάσκοντα/ουσας, β) την ιδιότητά του/ης (π.χ. μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. κ.ά.), γ) το είδος του διδακτικού έργου που ανατίθεται ανά διδάσκοντα/ουσα (μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο), δ) τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας ανά μάθημα, σεμινάριο ή εργαστήριο.

12.5. Η κατανομή του διδακτικού έργου πραγματοποιείται πριν από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους τόσο για το χειμερινό όσο και για το εαρινό εξάμηνο. Σε περίπτωση που η κατανομή του διδακτικού έργου δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί ταυτόχρονα και για τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, η απόφαση θα λαμβάνεται πριν από την έναρξη του κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Με αιτιολογημένη απόφαση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών η ανάθεση διδακτικού έργου δύναται να τροποποιείται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

12.6. Οι διδάσκοντες/ουσες, κατά το χρονικό διάστημα που τελούν σε καθεστώς εκπαιδευτικής άδειας ή αναστολής καθηκόντων, δύνανται να παρέχουν διδακτικό έργο προς το Δ.Π.Μ.Σ., εάν κρίνουν ότι το πρόγραμμά τους το επιτρέπει, υπό την προϋπόθεση βεβαίως ότι βάσει των συντρεχουσών συνθηκών τούτο είναι ουσιαστικά και πρακτικά εφικτό, ζήτημα το οποίο πρέπει κατά περίπτωση να κριθεί αρμοδίως.

ΑΡΘΡΟ 13. ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

13.1. Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού

μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Π.Μ.Σ. Η Ε.Π.Σ. διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.)

13.2. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, διακόπτεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

13.3. Το Δ.Π.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

13.4. Ο τύπος του Δ.Π.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

13.5. Στο πλαίσιο του Δ.Π.Μ.Σ. απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Κλινική Βιοχημεία-Μοριακή Διαγνωστική».

ΑΡΘΡΟ 14. ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

14.1. Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης του Τμήματος Βιολογίας και σε χώρο του Τμήματος/Ε.Κ.Π.Α εκτός αν ορίζεται αλλιώς με απόφαση της Ε.Π.Σ.

14.2. Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που θα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Δ.Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας του Ε.Κ.Π.Α.

14.3. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Δ.Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής/του Τμήματος εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καθομολόγησης εγκρίνεται από την Ε.Π.Σ. και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΑΡΘΡΟ 15. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Δ.Π.Μ.Σ.

15.1. Αξιολόγηση από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το Δ.Π.Μ.Σ. αξιολογείται στο πλαίσιο της περιοδικής αξιολόγησης/πιστοποίησης που διοργανώνεται από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Α.Ε.). Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται η συνολική αποτίμηση του έργου που επιτελέστηκε από κάθε Π.Μ.Σ., ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που είχαν τεθεί κατά την ίδρυσή του, η βιωσιμότητά του, η απορρόφηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας, ο βαθμός συμβολής του στην έρευνα, η εσωτερική αξιολόγησή του από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες, η σκοπιμότητα παράτασης της λειτουργίας του, καθώς και λοιπά στοιχεία σχετικά με την ποιότητα του έργου που παράγεται και τη συμβολή του στην εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση. Αν το Δ.Π.Μ.Σ. κατά το στάδιο της αξιολόγησής του κριθεί ότι δεν πληροί τις προϋποθέσεις συνέχισης της λειτουργίας του, λειτουργεί μέχρι την αποφοίτηση των ήδη εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσης και τον κανονισμό μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών.

15.2. Εσωτερική αξιολόγηση. Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ πραγματοποιείται από τη ΜΟΝάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος κατά το προβλεπόμενο διάστημα. Στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι στην υλοποίηση των ενεργειών και των δράσεων του Π.Μ.Σ και πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες, τα μέλη του διδακτικού προσωπικού, το προσωπικό διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης και τα μέλη της Ε.Π.Σ. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, το Εσωτερικό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας του Ιδρύματος και τις οδηγίες και τα πρότυπα της ΕΘΑΑΕ. Η εσωτερική αξιολόγηση των Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει την αποτίμηση του διδακτικού έργου, καθώς και όλων των ακαδημαϊκών λειτουργιών και δράσεων του και αποβλέπει στη βιωσιμότητα του Προγράμματος με όρους αριστείας, στο υψηλό επίπεδο σπουδών, στη βελτίωση των παροχών του και στην αποδοτικότητα των διδασκόντων του.

Αναλυτικότερα αξιολογούνται:

α) το περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών σύμφωνα με την πιο πρόσφατη έρευνα στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο του Δ.Π.Μ.Σ, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ο σύγχρονος χαρακτήρας του Δ.Π.Μ.Σ, β) ο φόρτος εργασίας των μαθημάτων, καθώς και η πορεία και η ολοκλήρωση των μεταπτυχιακών σπουδών από τους/ις φοιτητές/τριες, γ) ο βαθμός ικανοποίησης των προσδοκιών των φοιτητών/τριών από το Πρόγραμμα Σπουδών, τις προσφερόμενες υπηρεσίες υποστήριξης των σπουδών τους και το μαθησιακό περιβάλλον, δ) τα μαθήματα του Προγράμματος σε εξαμηνιαία βάση μέσω ερωτηματολογίων που συμπληρώνουν οι φοιτητές/τριες του Δ.Π.Μ.Σ.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης αξιοποιούνται για να βελτιωθεί το περιεχόμενο των μαθημάτων και να περιοριστούν οι τυχόν επικαλύψεις, και να γίνουν αλλαγές στο διδακτικό προσωπικό ώστε να επιτυγχάνεται το μέγιστο εκπαιδευτικό αποτέλεσμα. Η αξιολόγηση του Δ.Π.Μ.Σ. αποβλέπει στη βιωσιμότητα του Προγράμματος, το υψηλό επίπεδο σπουδών, τη βελτίωση των παροχών του και την αποδοτικότητα των διδασκόντων του. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των διδασκόντων κοινοποιούνται στους ίδιους και τα αποτελέσματα αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται στους συντονιστές των μαθημάτων.

ΑΡΘΡΟ 16. ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Το Δ.Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2027-2028 εφόσον πληροί τα κριτήρια της εσωτερικής και εξωτερικής αξιολόγησης, σύμφωνα με ισχύουσα νομοθεσία.

ΑΡΘΡΟ 17. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν τις σπουδές τους σύμφωνα με τον Κανονισμό που ίσχυε κατά την εγγραφή τους. Για όσα θέματα δεν ορίζονται στην ισχύουσα νομοθεσία, στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Διατριβών Ε.Κ.Π.Α. ή στον παρόντα Κανονισμό, αρμόδια να αποφασίσει είναι η Ε.Π.Σ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

Μελέτιος-Αθανάσιος Δημόπουλος